

ANARHISTSKA STRAŽA

St. 58

V Gorici, v sredo 15. septembra 1926.

Leto IX.

Izhaja:

vsako sredo zjutraj

Stane za celo leto 15 L.

» pol leta 8 »

» četrt leta 4 »

Za inozemstvo celo leto lir 40.

Na naročila brez doposlane naročnine se ne moremo ozirati.

Odgovorni urednik: Polde Kemperte.

Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo v naprej. List izdaja konsorcijska »GORISKE STRAŽE«. Tisk Katoliške tiskarne v Gorici, Riva Piazzuova štev. 18.

Uprava in uredništvo: ulica Mameli štev. 5. (prej Scuole). Telef. int. štev. 308.

Resen opomin!

Položaj naše narodne manjšine ni lahek. Vendar je mnogo virov, iz katerih črpamo mi mali in neznanji bosjaki moč, da vztrajamo. Brezdvomno pa je, da zavzema med vogelnimi kamni, ki drže kvišku našo domačijo, častno in odlično mesto naše ženstvo. Kdor le nekoliko premotri povestnico in žitje našega preizkušenelega naroda, se bo o tem takoj prepričal. Noče mo peti praznih slavošpevov slovenskemu dekletu in slovenski materi, vendar lahko brez pretiravanja zapišemo: če smo še mladi, zdravi in brez bojazni za bodočnost, se moramo v veliki meri zahvaliti zorni svežosti, nevgnani marljivosti in značajni odločnosti našega ženstva.

Poglej našega dekleta! Ali ne zahtuji po rožmarinu in nageljčkih, ko hiti v nedeljo mimo tebe v domačo cerkev? In ko stopiš v sobo prosvetnega društva, ali ti ne postane toplo pri srcu, ko vidiš vrsto kot mak cvetočih deklet? In ko jo vidiš pri vsakdanjem, večkrat tudi napornem delu, ali se ne raduje tvoje srce v nekem tihem zadovoljenju? Ali ne vstaja v tebi samozavestno spoznanje: slovensko dekletu s svojo pridnostjo in značajnostjo nam je porok naše bodočnosti.

Včasih pa kane v kupo tega upajočega motrenja grenka kapljica. Zgodí se to zlasti, če človek opazuje dekleta, ki jih je usoda zanesla v mesto. Ne mislimo razpravljati o preveliki nečimurnosti in potratnosti, kateri so sempatja tudi na deželi podvržena naša dekleta. Saj smo v našem listu že večkrat ostro žigosali te nelepe razvade. Danes moramo s svarilno besedo pokazati in obsoditi moralno pokvarjenost, ki se je začela širiti med slovenskimi dekletimi. Kdor ima n. pr. priliko opazovati, po kakšnih poteh hodijo mnoga dekleta, ki so zabredla v naše mesto, se z boleščjo v srcu zgraža nad njihovo izdajnostjo. Brez sramežljivosti in brez časti padajo dan za dnem globlje ter končavajo navadno po beznicah, zaporih in bolnišnicah. Koliko solza ubogih mater in koliko kletvin obupanih očetov imajo na vesti take propale ženske. In kar je najhujše? Njihovo življenje, njihovo početje je kakor kuga. Dan za dnem slišiš in čitaš, kako se število vlačug v mestu večja in dan za dnem doznavaš, kako je med njimi vedno več naših slovenskih deklet. Ni treba, da bi še posebej poudarjali, da so dekleta, ki prodajajo svoje npravno poštenje tudi v vseh drugih ozirih zgubljena, posušene veje na zdravem narodnem drevesu, saj je to itak splošno znana resnica. Vemo tudi, da s temi vrstami ne bomo nobene od onih številnih padlih nesrečnih spravili na drugo pot. Zapisali smo jih samo v opomin našemu ženstvu, zlasti našim materam! Kakor smo v začetku podčrtali odlično vlogo, ki jo igra poštna slovenska žena v boju za našo bodočnost, tako moramo ugotoviti, da naraščajoča moralna izkvarjenost med našimi dekletimi že resno ogroža naš dom. Matere, vam v prvi vrsti velja naša prošnja, bodite budne in stroge varuhinje svojih hčerk.

Napad na Mussolinija.

Tretjič že je italijanski ministrski predsednik le za las utekel močilčevi roki. Prvič so odkrili Zanibonijevo zaroto 4. novembra lanskega leta, 7. aprila letos je streljal na nanj neka slaboumna Irka Gibson. V soboto 11. septembra je pa metal na Mussolinija bombe Italijan Gino Lucetti.

Mladi anarhist.

V Avenza, pokrajina Massa Carrara živi srednja kmečka družina Lucettijev. Hišni gospodar, kakor pišejo listi, je bil že pred vojno anarhist. Sin Gino, ki ima zdaj 20 let, se je pa bolj nagibal h republikancem. Med vojno se je vpisal k arditom. V boj pa ni prišel. Pač pa se je v tem času navzel anarhističnega in protivojaškega duha. Ta je pri njem izbruhnil na dan, ko so ustanovili v njegovem rojstnem kraju fašistovski krožek. Člane tega krožka je baje večkrat napadel. Ob neki taki priliki je močno ranil, to je bilo lansko leto, nekega fašista. Sam je bil ranjen, a vendar se mu je posrečilo, da je izginil brez sledu. Prišel je do morske obali in od tod pobegnil na neki jadernici v francoski Masej. Tu je brž prišel v družbo gorkih fašistovskih sovražnikov. Pravega posla ni imel. Sicer se je bil iz mlada izučil kamnoseštva — v njegovih pokrajini je dosti marmorja — a delal ni dosti.

Kako je na Francoskem sodeloval z zarotniki, ni znano. Tudi povedal tega brž čas ne bo.

Zreb pade nanj.

Najbrže je anarhistična, ali kakršnakoli družba že, vrgla zreb, kdo mora iti v Rim in ondi umoriti po glavarja fašizma. Osebnost mržnje mladi fant gotovo ni imel proti osebi, ki je niti najbrže poznal ni. Toda v takih skritih družbah vlada železna postava: kogar zreb določi mora iti, če ne ga to stane življenje. In Lucetti je šel v Rim.

2. septembra proti enajstim predpoldne pride v gostilno »Trento e Trieste« mlad neznanec z velikim zavojem pod pazduho. Sobarico vpraša če je kakšna soba za par dni na razpolago. Ker ni bilo nobene se trgovec Buldamara Gemino iz Milana — tako se je bil neznanec vpisal v seznam tujcev — zadovolji s posteljo v sobici gostilniškega uslužbenca. Namišljeni trgovec je vsako jutro zgodaj vstajal in se šele kasno v noč vračal h počitku. Govoril ni z nikomer skora nič. S svojim resnim obrazom je večkrat oprezoval okrog palače Chigi, kjer je nastanjeno zunanje ministrstvo.

11. septembra zjutraj, tako trdijo neke priče, je milanski trgovec zgodaj vstal. Čez nekaj časa so ga videli, kako je izstopil v via Nomentana iz avtomobila in se poslovil od štirihi neznanec v njem. Sam je nameril korake proti hišici, kjer se prodajajo časopisi. Potisnil si je klobuk globoko na čelo in je tako vstopil, da je bil mimoidočim napol zakrit. V tem pričakovanju privozi mimo prav počasi nek avtomobil. Skrivnostni neznanec stopi k njemu, na kar jo avto z vso naglico odkuri dalje.

Atentat.

Ura je nekaj čez deseto. Ob tem času se ponavadi vozi prvi minister iz svoje vile v pisarno. In res; neznanec ugleda predsednikov avto,

30 metrov za njim pa drugega spremstvom. Zdaj se je vse v eni sekundi dogodilo: neznanec stopi naprej, potegne izpod suknjiča bombo »Sipe« in jo zaluča proti avtu. Bomba prileti na okno, odleti in se razpoči na tleh z grozovitim treskom. Šofer, ki je bliskovito opazil neznančev mahljaj, brž požene avto in predirja nevarno mesto. Atentat se je ponesrečil. Mussolini se je srečno pripeljal v palačo Chigi.

Drobci bombe so pa več ali manj ranili osem oseb, ki so bile baš tedaj na oglu ulice Nomentana in Ancona. Napadalec se je brž po svojem dejanju spustil v tek. Toda drugi avto s karabinierji se požene za njim. Orožniki poskačejo dol in lete za napadalcem, ki se zateče v neko vežo. Ko vidi za sabo zasledovalce, se brž obrne in vrže v prvega bombo. K sreči ni explodirala. Ko je videl, da mu nič ne pomaga, se atentator uda. Orožniki ga brž stlačijo na avto in ga naglo odpeljejo, sicer bi ga ljudje v napadu razburjenosti razmesarili.

Po napadu.

Napadalca so odpeljali na kvesturo in ga zaslišali. Tu je najprej trdovratno molčal, potem pa je povedal, da je načrt za napad sam izdelal in da ni sokrivcev. Piše se pa za Ermete Giovannini in da je doma iz Castelnuova Garfagnana. Prišel je iz Francije z namenom, da umori Mussolinija. Pri preiskavi so našli pri njem še brzostrelno pištolo z dum-dum krogli in denarnico s 70 lirami. Po prvem zaslišanju so odpeljali Giovanninija v znane zapore Regina Coeli.

Med tem so pa telefonično zahtevali od županstva v Castelnuovo Garfagnana podatke o Giovanniniju. Morete si misliti, kako se je župan čudil, da ga policija sprašuje o osebi, ki je tam sploh ni.

Zvečer so aretiranca še enkrat zaslišali. Sedaj šele je dal svoje

pravo ime Gino Lucetti in povedal še par drugih besed. Toda na koncu je preiskovalne organe posvaril, naj ne dajo dosti na to, kar bo med zasliševanjem povedal, ker bo kasneje marsikaj prekalal.

V ponedeljek so pa že pozapri starše brate in sestre Lucettijeve. Razen teh so pozapri še celo vrsto drugih oseb. Preiskave se nadaljujejo, ker menijo, da gre za obširno zaroto.

Čestitke in veselje.

Komaj se je po rimskih ulicah zvedelo za atentat, se je zbrala ogromna množica pred palačo Chigi. Mussolini je krepko nagovoril zbrano množico in poudaril, da je enkrat za vselej prenehati z gotovim delovanjem onkraj mej. Tudi po vseh drugih mestih so se začele zbirati množice. Vodstvo fašistovske stranke je izdalo povelje, da se ne smejo nikjer vršiti izgredi ali represalije.

V Gorici smo izvedeli za atentat že v prvih popoldanskih urah. Mahoma je bilo zunaj vse polno zastav, lepaki so pa vabili za ob devetih zvečer pred sedež fašja. Tu je govoril poročnik Bozzini, ki je tudi pozival k miru. Nato se je uredil spreved z gorečimi bakljami in godbo ter odkorakal na Travniki pred podprefekturo. Tu je govoril podprefekt Anzà. Pred magistratom se je spreved po Bombičevih besedah razšel. Izgredov, hvala Bogu, ni bilo nobenih.

V kabinetno pisarno prvega ministra pa dežujejo dan za dnem tiščere brzojavke, ki častitajo Mussoliniju, da je ušel smrtni nevarnosti. Vatikansko glasilo »Osservatore Romano« objavlja poročilo o napadu in obsoja taka nasilna dejanja v imenu krščanstva in človečanstva, ker je nevarnost, da taka nasilstva priključijo nove žrtve in povzročijo v deželi nepredvidene pretresljaje in krče.

Tako misli in obsoja napad tudi vse slovensko in hrvaško ljudstvo v Italiji.

Kaj se godi po svetu?

Svetovni parlament ob ženevskem jezeru se poti. Je še visoko poletje, pa je le moralo z doma okrog 500 delegatov, da se poprimejo znova važnega dela za mir in bratstvo in varstvo vsak svojega deleža po svetovni vojni. Je res tako, čeprav je zamisel Društva narodov bila nad vse idealna in plemenita.

Letos se posebno Vatikan zavzema za to, da bi Društvo narodov postalo nekaka svetovna zbornica, kjer bi sedeli enakopravni odposlanci vseh narodov in skupno iskali poti sloge in bratstva. To se bo pa šele čez par let zgodilo, če ne bodo med tem veliki diplomatje Društvo popolnoma udinjali svoji politiki.

Od šestega do sedmega zasedanja.

Od spomladi do jeseni je Društvo narodov, oziroma njegov odbor, pretresal, kaj nastane, če se sprejme Nemčija za članico. To vprašanje je diplomatom dolgo motilo možgane. Braveci se še spominjate, da so v prvi vrsti bili Angleži tišči, ki so najbolj glasno menili, da je treba sprejeti Nemce v Ženevo.

Šlo jim je pač za to, da Nemčijo odtrgajo od Rusije, ker združena Nemčija in Rusija bi lahko vso društveno politiko na glavo prekopicnili. Nemci so pa tudi dobro spoznali, koliko so vredni in so se skušali za dobro ceno prodati. Zahtevali so takoj stalen sedež v Društvu. Tako pismo je pisal nemški zunanji minister že februarja meseca glavnemu društvenemu tajniku Drummondu. V marcu so se zbrali zastopniki velikih držav in prečitali nemško pismo. Zadovoljni so bili z nemško željo, a zahtevali so, naj se obenem z Nemci odkaže stalno mesto tudi še drugim državam. Na to pa Nemci niso hoteli pristati. Ker se niso pobotali, so vso reč odložili do jeseni. Med tem so pa švigale iz Berlina v Ženevo in nazaj brzojavke, kako bi se dala reč urediti. Poleg te glavne naloge, kako poriniti Nemčijo v Društvo, da bi se kdo ne ujezil, je Društvo narodov rešilo še par drugih vprašanj.

V okrilju Društva narodov sta se vršili dve posvetovanji. Eno glede brodarstva po evropskih veletokih, druga je pa skušala olajšati

sitnosti s potnimi listi. Seveda so se klicu Društva narodov le malo katere države odzvale. V uradih Društva so tudi delali načrte za bodočo svetovno trgovinsko in gospodarsko zborovanje. Zasluga Društva je tudi, da sta si gospodarsko opomogli Avstrija in Ogerska; finance je pomagalo Društvo reševati tudi majhni mestni republik Gdanski. Zavzelo se je za grške in bolgarske begunce. Poseglo je tudi na vzhod in ustanovilo v Singapuru na malajskem polotoku zavod za proučevanje kužnih bolezni.

Druga vrsta prizadevanj Društva je šla za tem, da izravna nekatere politične spore med svojimi člani. Posredovalo je med Angleži in Turki zaradi Mosula; med Grki in Bolgari in povabila države v Lozarno podpisat mirovni protokol.

Poudariti pa moramo, da je Društvo še vse pre malo obrnilo pozornost na vprašanje evropskih narodnih manjšin. Manjšinjskih zborovanj se ne udeležuje noben uradni zastopnik Društva. Pa bo tudi do tega sčasoma prišlo, ker nujna je silnejša od politike.

Sedmo zborovanje.

6. septembra ob enajstih dopoldne je češki zunanji minister dr. Beneš otvoril sedmo zborovanje Društva. V otvoritvenem govoru je poudarjal zasluge Društva v tekočem letu. Popoldne so pa volili predsednika zborovanja. Izvoljen je bil jugoslovanski zunanji minister dr. Ninčić. To je lepo priznanje mladi državi od strani mednarodne javnosti. Da bi znali jugoslovanski državniki svoj ugled porabiti in utrditi!

Zborovalci so izvolili 6 odborov, ki so proučevali razna vprašanja in potem predlagali sklepe skupščini. Najvažnejše delo je imel odsek za proučevanje reorganizacije Društva. Njemu je načeloval bivši švicarski predsednik Motta. Odsek je sklenil, naj se brž sprejme Nemčija v Društvo in naj dobi stalno mesto. Nestalna mesta pa se naj pomnožijo od šest do devet. Kdo jih bo zasedel, o tem se bo pozneje razpravljalo.

Nato se je vršilo glasovanje. Sam glavni tajnik Drummond je osebno klical imena poedinih odposlancev in javil izid: Nemčija se sprejme v Društvo. Viharno ploskanje odmeva od sten, predsednik Ninčić se dvigne in v slovesnem govoru poudarja važnost tega trenutka. Osem radijev raznese njegove besede na vse strani. Drummond pa je brž skočil k brzojavu in povedal v Berlin, da je skupščina Društva narodov na svoji seji 8. septembra sprejela Nemčijo med se. Iz Berlina je prišel odgovor, da bodo odposlanci še isto noč odpotovali v Ženevo.

Sprava med sovražniki.

V četrtek se je pripeljalo sedem nemških odposlancev v Ženevo. Vodi jih nemški zunanji minister Stressemann. V petek 10. septembra se je izvršil slovesni sprejem Nemčije v Društvo.

Ob desetih in pol je predsednik Ninčić otvoril zborovanje. Najprej dobi besedo načelnik odbora za overovljenje mandatov. Ta izjavi, da so nemški odposlanci popolnoma čeni. Med tem so že bili poslani pošto v »Hotel Metropol«, kjer so čakali nemški odposlanci v frakih, naj pridejo v palačo, 50 metrov daljave, ki loči hotel od palače so se veda slovesno in počasi prevozili. Ob vhodu v palačo so že prežali na Nemce številni fotografi in kinooperaterji, da jim ne bi ušel noben mig in gib nemških poslancev. S slovesnim korakom vkoraka Stressemann kot prvi v dvorano »Reforme«, kjer se zboruje. Od vseh strani mu udari nasproti ploskanje in mahanje. Ko seda nemško odposlanstvo na odkazano mesto govori Ninčić dobrodošlico.

Za njim se v mirnem in mrzlem, a stvarnem govoru, kot to pristoja treznih severnih naravi, zahvali minister Stressemann. V svojem govoru poudarja Nemeč, da je njegova država prva pričela z razoroževanjem in da bo tudi ona delala za mir, svobodo in edinost med narodi.

Komaj so izzvenele nemške besede, že skoči na tribuno francoski zunanji minister Briand, ki ga smatrajo za najboljšega govornika med vsemi diplomati. Južnjaški tip kot je, je v blestečem in živahnem govoru oznanil, da sta se srečali Nemčija in Francija. V lepih krilaticah je Briand nazval ta dan dan pomirjenja med očeti in materami

DNEVNE VESTI.

Par zanimivih točk.

Šolski skrbnik v Trstu Jožef Reina je razposlal ob pričetku novega šol. leta svojim podrejenim kaj zanimivo okrožnico. Kot cilj vseh učiteljev označuje vzgojo učencev v državljanje in moše, ki bodo znali brati, pisati in računati in ki bodo nekoč po svoji volji, zmožnosti in npravnosti krepki stebri domovine. Šolski skrbnik priporoča učitelstvu čim manj veselje, govorane in banketov. No, za naše učitelje to pač dosti ne velja. Predpisuje rimski pozdrav za vse učence v šoli in izven nje ter osobito priporoča gojenje petja, zlasti domačih pesmi (canzoni locali vernucole). Upamo, da je šolski skrbnik pravilno doumel vzgojni pomen domačih ljudskih popevk. Učitelstvu se tudi priporoča, naj bo v stalnem stiku s starši učencev. Lepo in resnično, toda izvršiti bo to težko, kjer učitelj ne razume jezika, da bi se posmenil s starši. Za zaupnike, določa šolski skrbnik, smejo biti izbrani le italijanski učitelji.

Kakor smo dejali, je par točk prav dobrih in vpoštevanja vrednih. Druge so pa zopet take, da bi jim na podlagi naukov velikih vzgojeslovcev marsikaj pridjali ali odvzeli.

Stroge odredbe.

Tržaška prefektura je izdala v terek zvečer odredbo, da se morajo vsi javni lokali zapirati že ob osmih zvečer. Več kot 5 oseb skupaj ne sme postaviti po cesti.

Zgodilo se je celo nekaj nezaljšanega, da je bil večernji »Piccolo« celo zaplenjen. Kaj takega on že zlepa ni vajen.

Krvav dogodek.

V pondeljek se je doigral v Trstu krvav dogodek. Zvečer se je gruča mladeničev približala poslopju »Filarmonica« in tu je nesreča hotela, da je padel strel, ki je težko ranil dva fašista. Eden, 17letni Tamplenizza je že mrtev, drugi, neki Canu, je pa težko ranjen.

Svetogorska romanja.

Koncem avgusta in do polovice septembra se zgrinjajo dan za dnem, zlasti pa ob nedeljah, po božne množice na goro k Materi svetogorski. Posebno Slovenci so prvi; nič ne zaostajajo dosti za njimi Furlani. To pa le moramo prositi vodstvo svetogorskega svetišča: naj poskrbi za več slovenskih spovednikov. Pridejo ljudje, čakajo ure in ure pred spovednico, da bi opravili spoved, pa ne pričakajo. Seveda, ko pa je gori samo eden Slovenec, pater Sofronij. Zadnje čase prihaja redno pomagat č. g. Tabaj iz Gorice. Toda to je še vse pre malo. Pa še nekaj. Daleč na okrog gre ime te božje poti, pa kako je razočaran romar ko pride gori. Taka nesnaga in umazanost je naokrog, da se kar malce zagabi. Treba je odkrito povedati, ker vendar ne gre, da bi na takem svetem kraju pre malo pazili tudi na zunanost. Sicer bo potem drugače,

vseh narodov, posebno nemškega in francoskega, ker ta dan je dan miru.

Govorili so še drugi zastopniki polno besed lepih in mirotvornih...

Med temi govori je pa prišlo v Ženevo pismo iz Madrida s podpisom španskega zunanjega ministra Yanguasa, ki piše, da Španija izstopa iz Društva narodov, ker ji niso dali stalnega sedeža v njem. Južnoameriške države se tudi puntajo. Severna Amerika nima še zastopnika v Društvu narodov. Rusija pa na to niti ne misli še. Še daleč smo do bratske zajednice med narodi, ki nam bo tudi nam majhnim utešila želje in hrepenenje.

ko bo vse dozidano, a tudi sedaj bi se dalo napraviti par stranišč in koga postaviti, ki pazi na snago in red. Če ne, se bo nesnaga še bolj opazila zdaj ko bode gorela električna. Malo večjo snago si dovoljuje mo priporočati tudi vsem, ki na Sv. gori kaj prodajajo.

Udomačuje se navada, da prirejajo cerkveni zbori skupna romanja. Zato se vsako nedeljo čuje razkor v svetišču lepa slovenska pesem. 28. prejšnjega meseca so bili gori Dornberžani in Mirenci s svojimi zbori. Prvemu se pozna, da nima stalnega pevovodje. V nedeljo 5. t. m. pa so poromali na Sv. goro vrli fantje in dekleta iz Gorice, (»Mladika«), Podgore, Solkana, Št. Mavra in Vrtojbe pod vodstvom neumornega svojega kurata. Po opravljenih pobožnostih je bila ob devetih skupna sv. maša. Solkanski zbor je lepo prepeval, res lep govor pa je imel g. prof. Terčelj, ki je daroval sv. mašo. Okrog poldne so se vsi povečini podali čez Grgar ali Ravnico domov. Želimo, da bi se taka romanja med našo mladino še bolj udomačila. Prosimo pa tudi v imenu vseh romarjev vodstvo samostana, naj po možnosti našim prošnjam ustreže.

Izpit.

Na kr. tehničnem zavodu v Idriji bo začetek zrelostnih izpitov v jesenskem roku dne 21. t. m.

»Odlikovanje«.

Prosluli profesor Lorenzoni gre iz Gorice. Nič mu ni pomagala stekla gonja proti Slovencem. Prestavljen je kot vodja nove komplementarne šole v Trbiž. Zbogom!

Poziv

vdomam, sirotam, staršem padlih!

Opozarjamo vdove, sirote, starše padlih, da vložijo prošnje za priznanje pokojnine po možu, očetu, oziroma padlih sinovih do 1. oktobra 1926, če je niso še vložili do danes. Do konca meseca septembra mora biti prošnja vložena že v Rimu pri pokojninski komisiji. Zato hitite!

Razpis.

Do 20. t. m. je razpisanih 160 študijskih podpor za vojne sirote in mladoletne sinove vojnih invalidov. Kdor se hoče natančneje poučiti, naj stopi k mestnemu anagrafskemu uradu v oddelek za podpore.

Zaključek tečaja.

V nedeljo 5. t. m. se je zaključil v Repentabru kamnoseški tečaj. Tečaj, ki je trajal 6 tednov, je obiskovalo 18 gojencev.

Poštni ravnatelj

iz Vidma nam piše, naj še enkrat povemo ljudem, da je treba imena krajev na pismih in pošiljkah pisati izključno le v italijanščini. Pravi tudi, da se je ponovno dogodilo, da niso le posamezniki, ampak tudi tvrdke, napisali imena v slovenščini. Če se bo še naprej kaj takega ponovilo, se bodo take pošiljke zavrnile.

Priziv

Zanibonijevih zagovornikov bodo preresetavali v drugi polovici septembra. Obravnava proti Mussolinijevemu prvemu napadalcu se bo vršila v mestu Aquila.

Opozorilo.

Goriška podprefektura ponovno opozarja, da se ne smejo gozdovi izsekavati brez predhodnega dovoljenja od podprefektore. Treba je poprej javiti vsako izsekavanje ali prodajo stoječega lesa podprefekturi na kolkovanem papirju za dve liri z natančnimi podatki in je treba počakati tozadavnega dovoljenja. V nasprotnem slučaju zapade ta kazni posestnik in kupec.

Vzdrževanje bivših okrajnih cest.

(Spodaj objavljene vrstice smo prejeli od nekogar z dežele in jih priobčujemo našim občinam in županom v premislek.)

S 1. julijem t. l. so prešle bivše okrajne ceste v področje dotičnih občin, po katerih tečejo. S tem združenjem bodo naše občine toliko obremenjene, da bodo le težko zdrževale ravnovesje v proračunu.

Dandanes so bivše okrajne ceste popolnoma zgubile namen biti vez le med posameznimi okraji. Danes drže po njih avti in druga vozila iz vse pokrajine cele naše države.

Po določilih cestnega odbora bodo morale skrbeti za vzdrževanje samo dotične občine, po katerih se vlečejo tiste bivše okrajne ceste. Vendar niso to občinske ceste; kajti za občinske potrebe služijo dokaj ožje in priprostejše izdelane ceste z raznimi vablencami, ki služijo za odtok vode. Okrajne ceste ne smejo imeti vablenc, da lepše drče avtomobili. Kaj so vablence pri vzdrževanju cest ve vsak občan in davkoplačevalec. Tedaj ceste morajo biti v najboljšem stanju.

Z ozirom na ta izredni in izdatni potrošek, ki bo obremenil proračun naših občin, bi bilo umestno, da naši župani posredujejo pri deželni upravi in visoki vladi, ki naj razbremeni naša občine v tem oziru.

Klepetavost kaznovana.

Štefana Radića so sodniki v Novi Gradiški obsodili na 28 dni zapora ali na 14.000 dinarjev globe, ker je razžalil na shodih hrvatska poslanca Žaniča in Bazalo ter razdikala Janjiča. Radić se niti zagovarjati ni mogel, ker je v Ženevi kot odposlanec Jugoslavije.

Ostavka.

Brž po napadu na Mussolinija je podal vrhovni vodja varnostne službe Crispo-Moncada ostavko. Z njim vred je odstopilo tudi par drugih visokih policijskih uradnikov. Crispo-Moncada je tudi nam dobro znan izza časa, ko je bil še prefekt v Trstu.

Diktatorski plebiscit.

Primo de Rivera na Španskem je skušal dokazati, da ne vlada preko ljudstva. Zato je razpisal ljudsko glasovanje, kdo je z njim zadovoljen. Opozicijski listi so pisali, da bo pač glasovanje tako kot si je Primo de Rivera želi. Po izidu glasovanja se je to tudi resnično zgodilo. Opozicijski listi prinašajo za tegadelj dolga poročila o bikoborbah, o ljudskem glasovanju niti ne črhnejo.

Smrtna kazen.

Italijansko pravo do zdaj ni poznalo smrtno kazni. Po zadnjem atentatu na Mussolinija pa se vedno bolj čuje, da se bo uvedla smrtna kazen za tiste, ki hočejo umoriti kralja ali ministrskega predsednika ali pa ki bi hoteli vreči obstoječi režim.

Zopet na tečaj.

Znan je dr. Eckener, ki je zgradil ogromni zrakoplov, s katerim je poletel v Ameriko. Nekemu časnikarju je povedal o svojih bodočih načrtih in mu zaupal, da bo poskušal leteti preko tečaja.

Kaj je novega na deželi?

Podgora.

S pristopom podgorske občine, velepodjetja Brunner, Zelenega križa, mandolinističnega krožka, domačega društva ognjegascev, dobrodelnega odbora, prosvetnih društev Podgora, »Soče« v Pevmi, »Skale« v Št. Mavru in Podsabotina ter lepega števila občanarjev, se je preteklo sredo 1. t. m. ustanovil v prostorih tukajšnjega županstva odbor za propagando proti kletvini. Je to prvi odbor v slovenski občini.

Po kratkem, a jedrnatem nagovoru člana pripravljalnega odbora o civilnem in moralnem pomenu svetega boja, se preide k volitvi odbora in sicer s sledečim izidom: Eno glasno so bili izvoljeni za predsednika g. Mario Coos, občinski tajnik, za podpredsednika g. kurat Stanko Stanič, za tajnico gđ. na Reja Margerita, za blagajničarja g. učitelj Anton Radinja. Izvolil se je tudi izvršilni odbor.

Želimo, da bi se po vzgledu podgorske občine, kjer so se v tako kratkem času oblasti, združenja in občanarji navdušeno odzvali plemenitemu klicu pripravljalnega odbora, vzbudilo tudi v drugih naših občinah vsesplošno zanimanje za izgon nečastne kletvine iz naše govorice. Zato z vsjo vnemo na delo!

Renče.

Iz naše občine mora vsako leto iti velika večina moških kot zidarji v tujino za zaslužkom. Tudi letos jih je šlo nekaj v Švico, nekaj pa v Trst. Med temi slednjimi je bil tudi Andrej Merljak. Zaposlen je bil pri tvrdki Mosoli - Serravalli v ulici Moise Luzzatti. Pretekli teden je kot po navadi pridno delal ali nanj je že čakala smrt. Padel je s 16 metrov visokega odra na tla. Tovariši so ga sicer brž spravili v mestno bolnišnico, a zdravnik je mogel ugotoviti le smrt. Brž je bila obveščena pokojnikova družina, ki je prihitela v Trst in skušala spraviti dragega rajnika domov. V nedeljo 5. t. m. so ga spravili domov in pokopali na domačem pokopališču. Pogreb je bil zelo lep. Pokojnik zapušča ženo in 4 hčerke. Naj počiva v miru!

Rihemberk.

V nedeljo dne 19. t. m. priredi tuk. »Prosvetno društvo« veselico s sledečim sporedom: 1. Milgrone: »Il sole«, mešani zbor. 2. S. Premrl: »Šmrkov kuplet«, kuplet. 3. Fr. Ferjančič: »V jutranji zarji«, mešani zbor. 4. H. Volarič: »Pogled v nedolžno oko«, samospjev. 5. St. Moškranjac: »VII. šopek nar. pesmi:

More, izvor voda...« 6. V. Vodopivec: »Rožmarin«, nar. pesmi v prigorih. 7. A. Lajovic: »Pastirčki«, mešani zbor. 8. Turšič: »Izgubljeni raj«, igra. — Najlepši je gotovo Mokranjčev šopek srbskih nar. pesmi iz Stare Srbije in Makedonije, kateri se pri nas ni še izvajal. Novost je tudi Vodopivčev »Rožmarin«. Vabimo k obilni vdeležbi!

Štanjel.

V nedeljo je štanjelski fašistovski krožek razvil svojo zastavo. Ob štirih so se začeli zbirati na sejmišču udeleženci iz Vidma, Gorice, Ajdovščine in Vipave. Pa jih ni bilo dosti. Najprej je govorila gospa, ki je podarila zastavo; pa bolj na kratko. Bolj dolg je bil naslednji govornik. Končno so vsi skupaj odkorakali proti Kobdilju. Izmed naših so bili tudi štirje v črnih srajcah.

Št. Viška gora.

Dne 29. avgusta t. l. je tukaj umrl 87-letni starček Franc Lapanja. Bil je cerkovnik tukajšnje župne cerkve nad 54 let; to službo je zvesto opravljal do onemoglosti, le s težavo mu je župnik č. g. Peternel povedal, da ni za to službo več sposoben. V občinskem odboru je bil nad 30 let, večinoma podžupan. Bil je strasten bralec raznih knjig in listov, a vedno odločen pristaš katoliških načel. Do vojne je pisal večinoma vse oporoke, zadolžnice, pobotnice raznim strankam, ker je bil v zakonih dobro podkovan.

Zvestemu cerkvenemu služabniku je gotovo že Bog poplačal njegov trud, mi pa želimo večni mir in pokoj njegovi blagi duši.

Kobjeglava.

Na mali šmaren smo imeli izvanredno slovesnost, kakoršne še ne pomnimo v Kobjeglavi. Ta dan se je namreč ustanovil Mar. vrtec za dečke in deklice ter Mar. družba za dekleta in žene. Mar. družba za dekleta je menda prva na Krasu v goriški nadškofiji. Ob 6. uri je bilo med sv. mašo skupno sv. obhajilo. Ob 10. uri je imel slovesno peto sv. mašo prečastiti gospod monsignor Berlot, stolni kanonik iz Gorice. Popoldne ob 3. uri se je razvila med petjem lepa procesija iz farovža v cerkev, katero so dekleta okrasila; zlasti glavni altar, na katerem se je nahajal kip Brezmadežne, je bil ves prepleten z zelenjem in cvetjem. Ob potu iz farovža do cerkve so vrli mladeniči postavili mlaje in slavoloke. Marsikatero oko se je orosilo, ko je 15 dečkov, 25 deklic, 15 deklet in 21

žen po krasnem in vzpodbudnem govoru prečastitega g. monsignorja med lepim petjem prejelo blagoslovljene svetinje. Kljub velikemu nasprotovanju od raznih strani nas je bilo še precej lepo številce, če pomislimo, da Kobjeglava ne šteje niti 500 duš, in upamo, da se bo naše številce še pomnožilo in da bo še marsikatero dekle in marsikatera žena pristopila, ko bodo od sebe vrgle strah pred ljudmi in ozir do njih. — Dekleta in žene! Sedaj se pa le pridno pripravljajmo, da bomo ob letu tudi pripravile svojo zastavo, pod katero se bomo zbirale in katera naj bi kazala, da smo ohranile zvestobo Mariji, kakor drug od drugega.

Čepovan.

Že dolgo smo opazovali in pričani smo bili, da bodo višje šolske oblasti same uredile, da ne bo dajal pohujšanja šolskim otrokom g. učitelj z ono žensko, a smo bili varani. Želja nas starišev je, da se to čimprej uredi. Enako se čudimo krajevnim in višjim oblastem, da dopuste onemu človeku v tako malem kraju tako grdobjo. Zakonska žena le postavi se in mi te bomo podpirali! — Te dni nas zapušča naš dobri dušni pastir, preč. g. župnik Ivan Franke in nastopi svoje novo župno mesto na Vogrskem. Komaj smo se Vas, preč. g. župnik, dobro privadili, že Vas kliče božja previdnost na drugo mesto. Hvaležni smo Vam iz srca za vse duhovne dobrote, ki ste jih izkazovali nam, našim otročičem in vsej župniji. Bog Vam stotero poplačaj ves trud in Vas še dalje podpiraj v lažji službi v dolini. — Bojimo se pa, da bomo nekoliko časa brez dušnega pastirja. Upamo, da nam bodo prevzvišeni g. nadškof kmalu poslali novega dušnega pastirja in slišali smo, da nam je namenjen mlad župnik. Le pridite kmalu k nam, ne bojte se težav, te so povsod, a Vam bomo tudi zvesto stali na strani. Imamo sicer hudo zimo, a poletje je tu izredno lepo in pravo letovišče. Prepričani smo, da se nas bode privadili, dasi Vam bo morda v začetku težko po dolini. Bog Vas sprejmi!

Eden v imenu staršev!

Dobrovo.

Dobrovoško prosvetno društvo je nameravalo prirediti dne 12. t. m. veselico, a ker ni dobilo zato potrebnega dovoljenja, je moralo prireditve prenesti. Oblastvo je obljubilo, da dovoli prireditve za nedeljo 26. t. m. Torej je veselica prenešana na nedeljo 26. t. m. O moški ponovni prepovedi bo pro-

svetno društvo ljubitelje prosvete že obvestilo. Odbor.

Svino pri Kobaridu.

Pri nas je bil v nedeljo 5. t. m. »bal«. Ker niso zadosti hudi časi, moramo pa še plesati. A to ni še dosti, da bi bilo samo v nedeljo. Naše punčke se niso še dosti naplesale, marveč so šle še na praznik same po godca in so ga pripeljale same v vas. Spredaj je vreščala harmonika in zadaj so marširale naše punčke ter so se pogovarjale med seboj, kaj porečejo naši ljudje. Eno na je rekla: »Kaj« baceliraš«, saj jutri gremo v Trst in naj govorijo kar hočejo!« Imam že nad 40 let ali kaj takega nisem še slišal, da bi dekleta najemala godce.

Prijatelj kat. društva.

Idrija.

Č. g. Janez Kumar, bivši župnik v Pevmi, je te dni obhajal zlato sv. mašo v hiralnici sv. Antona. Posvečen je bil namreč 27. avg. 1876. Bivšemu sotrpinu ob Soči častitamo in mu želimo, da bi srečno obhajal tudi dijamantno sv. mašo.

Idrija pri Bači.

Radi nepredvidenih zaprek se je moral izlet tuk. »Prosvetnega društva« v Čepovan odložiti na nedolčen čas. — Toliko v pojasnilo.

Tomaj.

Na praznik sv. Petra Klaverja, apostola zamorcev, 9. t. m. ob 7.30 zj. je začela v naši župni cerkvi znamenita slavnost. Vršil se je ganljiv obred preobleke šestih kandidatkinj kongregacije č. šol. sester. V tuk. samostanu je namreč tudi novicij in sedež laške provincije omenjene družbe. Škofov namestnik, msgr. Slavec iz Trsta je daroval najprej sv. mašo, med katero je samostanski pevski zbor proizvajal za to priliko primerne popevke. Potem je v svojem govoru spodbujal novinke k zvestobi do zveličarja ter jih opozarjal na težave redovnega stanu. Sledilo je ostrizenje las, nakar so novinke odložile belo in sprejele redovno obleko. Za tem je napravilo še 5 sester večletne obljube. Vse so imele vence na glavi. Med posvetilnim obredom je veleč. g. Fr. Guštin iz Trsta daroval na oltarju presv. Srca sv. mašo. Pri slovesnosti je sodelovala domača in bližnja duhovščina. Obširna cerkev je bila skoro polna. Med temi so bili tudi svojci in sorodniki novink, ki so prihiteli iz svojih domov širom Primorske. Naj bi se ta lep in ganljiv prizor vtisnil globoko v duše in srca vseh navzočih, ter naj bi obudil med našimi dekleti še več redovnih poklicev. Vsem pa naj bo opomin h pravemu krščanskemu življenju.

Dr. Henrik Tuma.

PODGORA

Krajeslovna črtica.

Bila sta davno tega dva brata. Naselila sta se na takrat še zapuščen ročini¹ ob Soči v zavetnem rodnem kraju pod Goro. Živela sta dolgo složno v delu, dokler se nista pomnožili njiju rodbini. Starejši je ostal sam doma pod Goro in nje selo se je odtlej imenovalo Podgora, drugi pa se je ločil s svojo družino ter se preselil na južni solnčni kraj Gore, nje selo pa se je odtedaj imenovalo Ločenik.

Moj razumni vodnik² pa je dostavil, da je to pač pravljica, da bi se pojasnilo ime besede. Ločenik ne prihaja od ločiti, ampak je prav Ločnik, od ločja, ki je rastlo obilo ob izhodu doline za Goro. Ima pač

¹ ročina, to je dolgi ronek nad reko, od tod tudi ime Ročinj, laško Ronzina, v laščini z ohranjenim nosnikom.

² Trpin Andrej vulgo Campo, večletni gozdni čuvaj v Podgori.

prav! Ločniška zadolina je še danes močvirnata, kakor Moška. Tudi Mossa furl. Mosse je očitno slovenska muža, t. j. močvirje. V obeh zadolinah zastaja še danes voda potokov iz Vrblja in iz Olšice (Ovšiča, Usizza).

Vrh 240 m nad vasjo Podgoro nima pravega lastnega imena. A slavniti italijanski zemljepisec Ivan prof. Marinelli v svojem delcu »Zemljepisna lastna imena« (Nomi propri geografici. Annali del R. Istituto Tecnico di Udine 1872) pravi: »Um mladih rodov, še težje zemljepisja, ki se niso premaknili iz prvotnih sel, ni imel potrebe razlikovati posameznih zemljepisnih pojavov ter jih je imenoval splošno kot reka, gora, jezero, potok, kakor se jim je kazalo od dne do dne. Potreba razlikovanja po posebnih imenih nastopi šele tedaj, ko prične primerjanje enakih pojavov. A tudi potem se sprva loči le Velika in Mala Reka, Velika in Mala Gora, Bela ali Črna Gora itd. Besede Alpe in Apeninci so danes res lastna imena, ker več ne razumevamo pravega njih pomena. Ako pa gremo na dno tudi imen Alp in Pen ne pomeni nič drugega

nego višino.« Lahko bi torej po mnenju Marinellijevem trdili, da je vsegdar najstarejše lastno ime kakega kraja splošno generično ali obratno bi se smelo sklepati: Kjer so zlahka umljiva, generična imena za zemljepisne pojave, prihajajo od rodu, ki ob njih že davno in zdržno prebiva. Bogatost pravih lastnih, to je nerazumljivih imen, prihaja torej le iz preseljevanja plemen.

Ko od drugod prihajajoče pleme vidi nove pojave, jih loči od znanih. Ako imena razume, jih specifičira, nerazumljiva pa prikroji po svoje. Lastna imena, ki dandanes premarljivo jezikoslovci iščejo na vsak način tolmačiti glasoslovno, so skvarjena imena. Ako hočemo lastno ime prav razlagati, moramo poznati zemljepisje, posebno zemljisko oblikoslovje morfologijo in zgodovino. Eno brez drugega ostane golo ugibanje, tolmačenje iz enega samega vira, ako je tudi glasoslovno evidentno, a je nasprotno zemljepisju in zgodovini, pa je vendarle domneva. Imena Kobarid in Caporetto sta nerazumljivi. Charfreit pa se da dobro razumeti iz germanščine, le da ondi niso nikdar stanovali

Germani. Kobariske izkopsnine so dokazale, da je bil kraj že davno prej naseljen, torej je ime Charfreit le domneva.

Poizvedoval sem leta in leta po imenu vrha 240 m nad Podgoro, a dobil sem le dvoje imenovanj: Od podgorske strani govore posestniki, ki imajo tam gospodarskih opravkov: »Grem v Goro«, od ločniške strani pa jo furlanski poljedelci imenujejo »Teja alta« ker je na pobočju nižje doli »Teja«. Da ta beseda ni prvotna sledi iz tega, da so se Furlani naselili do dobra šele zadnje stoletje. Staro ime za 240 m je torej bilo in je »Gora« in kaže, da je pod njo stanovalo od pamtiveka skromno, poljedelsko pleme Slovenov. To nam kažejo tudi vsa ostala oborna t. j. livadna, gozdna in brdna imena podgorske občine, Ni sledu ne latinskega ne germanškega imena.

Kjer so pred vojno stali trije križi Kalvarije, se je pač za davnine glasilo Kurovo, ker se še danes vzhodno pobočje tako imenuje. Enako je ime za značilni vrh nad furlansko ravnino 184 m gotovo iz-

Iz širokega sveta.

Amerikanskil milijonarji.

Vsako otroče pri nas že ve, kaj so ameriški milijonarji. Neka statistika poroča, da je v srečni deželi dolarjev 11.000 milijonarjev. Miljarder je pa le eden; ta je Ford. Seveda po naši valuti je milijarderjev še kaj več. Na en milijon prebivalcev pride 95 milijonarjev.

Pa tudi med milijonarji se lahko pripeti nesreča. L. 1924. n. pr. je šlo 28 milijonarjev na boben.

Velika torta.

Predsednik Coolidge vživa precejšnje spoštovanje pri svojih poddanikih. Te dni so poljedelci iz Michigana izrazili svojo vdanost z veliko torto, ki so jo prinesli predsedniku na letovišče. Torta je visoka 10 centimetrov in ima v premeru 75 centimetrov. Težka je 30 kilogramov. V njo je vpečenih 5000 črešenj.

Bogati mlekar.

Te dni je umrl Paul Dutasta. Bil je francoski poslanik v švicarskem Bernu, obenem pa tudi lastnik največje tvornice za kondenziranje (zgoščevanje) mleka. Dutasta, francoski poslanik, je prodal Avstrijcem in Nemcem med svetovno vojno 10 milijonov kilogramov mleka in pri tem silno obogatel. Sicer so ga potem Francozje spoznali, kako je sovražniku pomagal, a zgodilo se mu najbrže ni nič, ker je bil — nezakonski sin Clemenceauja, tedanjega francoskega ministrskega predsednika.

Spet na Japonskem.

»Dežela vzhajajočega solnca« bi se lahko imenovala tudi »dežela nesreč«. Zopet prihajajo vesti iz Japonske, da so velikanske poplave zalile celo pokrajino Hirošima na jugovzhodni obali. Dosti ljudi je utonilo.

Šparanje.

V Parizu je izšla posebna naredba, da ne sme v javnih lokalih dobiti pri kosilu gost več kot dve prikuhi. Bodo šli pa po večkrat kositi.

Spet so se poigrali.

Konduriotis in Kondylis na Grškem nimata še dovolj močnih rok. Uprla se jim je republikanska garda. Hotela je zopet majhno revolucijo pretekli petek zjutraj. Začelo se je streljanje. Mrtvih in ranjenih je precej. Vendar so končno vladne čete revolucijo udušile. Včasih je Portugalska igrala revolucije, danes je pa prevzela Grčija njeno vlogo.

podrinilo ime svetnika cerkva Sv. Petra. Tako so često drugod po Slovenskem imena svetnikov izpodrinila stara lastna imena. Za Sve-to goro imamo še ohranjeno Skalnica, za Sv. Valentina pa Na Školju, za Sv. Gabrijela je izginilo že davno prvotno ime. Obojno ime nam je ohranjeno v Sv. Mariji nad Volčami. Vse te cerkvice stojte na zemljepisno odličnih točkah, morali so torej vrhovi imeti svoje posebno ime, božjepotniki pa so končno udomačili ime svetnika.

Zelena pobočje na solčni strani pod vrhom 240 m se imenuje »Tutovec« pač po imenu nekdanjega posestnika Tuta. Gozdnato pobočje na zahodno stran pod vrhom nosi zanimivo slovensko ime Področje ali pokvarjeno Podrečje, ker prostemu človeku ni več razumljivo. Izpod njega teče potok furl. Patoc, ki tvori mejo med Podgoro in Ločnikom, ime za pobočja nad njim bi moglo biti kvečjemu Ma-drečje. Radi tega je prav, kakor izgovarjajo še stari, če tudi ne vedno dovolj jasno, Področje ali Podrečje tako, da je poluslišen nosnik, torej Podrončje od besede ronek. Ronkov je vse polno po Brdih, med Furlani, Ladini in tudi drugod v

Vsak drugače.

Zadnje dneve so listi dosti pisali, kako se hiti Amerika oboroževati. Zdaj se pa bere, da predsednik Coolidge noče oboroževanja, posebno ne v zraku.

Pritlikavska republika.

Neki nemški raziskovalec je prodiral v še neraziskane kraje osrednje Avstralije. Pri tem je odkril neko pokrajino, kjer žive sami pritlikavci. Največji med njimi so kvečjemu štiri čevlje in pol visoki. Žive še popolnoma v prvi dobi človeštva. Imajo tudi neke vrste republiko.

Enoten koledar.

V Društvu narodov se bo sestala posebna komisija, ki bo proučevala načrt za vpeljavo enotnega koledarja po vsem kulturnem svetu. Sveta stolica je tudi pritrčila temu načrtu.

Papež v avtu.

Milanski katoliki so podarili sv. Očetu krasen avtomobil. V petek se je papež prvič vozil z avtomobilom po vatikanskih vrtovih.

Rudarska nesreča.

V Oklohomi v severni Ameriki je v nekem rudniku nastala strahovita eksplozija. Zemlja se je vsula in pokopanih in sežganih je nad 200 rudarjev.

Največji zverinjak.

V južni Afriki je še danes vse polno divjih zveri, tudi takih, ki so drugod že iztrebljene. Posebno v okrožju Dabi kar mrgoli zverin različnih vrst. Južnoafriška vlada namerava celo tisto okolico, kakih 5000 kvadratnih kilometrov, ograditi in preurediti v zverinjak. Zverinjak bo nosil ime »Krueger« po znanem burskem borilcu za svobodo južne Afrike. V zverinjaku, ki bo pač najbolj naraven na vsem svetu, bo več kot 130.000 zverin; samo levov bo 600. Po zverinjaku bodo napravili z mrežo zagrajene ceste za obiskovalce. Tudi hoteli ne bodo manjkali sredi divjih zveri v tem najbolj divjem kraju Afrike.

Zanimiv razpis.

Moskovski leposlovni list »Na literaturnom postu« je razpisal lepo nagrado za — najslabšo knjigo. To velja bodisi za vsebinsko, bodisi za oblikovno najslabše knjige. Kaj bo do s tem dosgeli, se ne ve.

Najgloblja jama.

Tržaški speologi (raziskovalci jam) so odkrili blizu Črnega vrha

brdnatih krajih. Ronki¹ je krajevno lastno ime, ki je morda najbolj razširjeno po celi srednji, južni in zapadni Evropi. Kelti in Germani jo razlagajo jako učeno, a po svoje brez pravega razumevanja.

Razumljiva in iztolmačljiva je beseda le iz slovenščine, ronek, breg v gori, obronek položina v pobočju, obrončina, plevel, ki raste po njivah v obronkih. Anagallis arvense, abranek — obronek — leskov cvet, ki se obroni.

Posebne preglavice pri tolmačenju besed ronek preučeni filologom dela latinski glagol ronco, runcare, t. j. trebiti, črtati, runco, runcina t. j. rovnica, krčenica ali oplaznica, vrsta motike za kopanje po bregovih. No, filologi so pričeli zidati pri stehi, Runcare je iz ronek in ne obratno ronek iz runcare, ki se pravi črtati po ronkih, obrezovati trte po ronkih, runco, — onis, je rovnica in

¹ Glej moj članek Jadranski Alanah za l. 1922 str. 131 in 142. Tam popravljam tiskovno hibo, moralo bi se glasiti: tener a ronco, zemljo držati v ronkih. Po Pleteršniku »ronec« viseča njiva ecc. Tam je po praviti tudi ruski ronek = misiti se (in ne misliti se).

nad Idrijo nove podzemeljske jame. Raziskovalci so prišli z vrvmi 490 metrov globoko. Na dnu je veliko jezero. Baj je ta jama najbolj globoka prirodna jama na vsem svetu.

Kitajske zmešnjave.

Na Kitajskem se nekaj hudega kuha. Angleži in Kitajci so si skočili v lase zastran neke stare barkke, ki jo je angleški parnik povozil. V resnici pa tli pod pepelom že dolgo huda jeza proti belim ljudem, ki imajo na Kitajskem prvo besedo. Ruski boljševiki pa prav pridno izrabljajo vse zmede. Zdi se, da se bo prav vroča juha skuhalala tam na vzhodu.

Gledališča.

V vsej Evropi ima največ gledališč — stalnih seveda — Francija. Jih je okrog 596. Za njo je Italija s 544, potem pridejo po vrsti Anglija, Nemčija, Španija, Avstrija, Rusija z 62 in druge. Jugoslavija je bolj zadnja; ona ima le 18 gledališč. Albanija pa nobenega stalnega. Kakor je razvidno, je veselje za teater večje pri latinskih narodih, nego pri nemških ali slovanskih.

Lepa dota.

Bivši poljski ministrski predsednik grof Skrzynski se bo poročil s hčerko ameriškega milijarderja Forda. Za doto bo dobil 300 milijonov dolarjev. Takih »nevest« je pač malo.

Darovi za sklad »Goriške Straže«.

Gg. Predsednik društva v Fojani nabral 21 lir, N. N. Rihemberg 5 lir, Štefan Hlede Števerjan 2 liri, Bajt Ježefa Števerjan 2 liri, Jakin Karol Števerjan 1 liro, Jakin Poldo Števerjan 50 cent., Pisan Uršula Števerjan 50 cent., Ernest Vogrič Števerjan 1 liro, N. N. iz B. 50 lir, Ljudska posojilnica Drenčica 20 lir, Josip Kutin trg. Gorica 10 lir, Alojzij Zavadlav Standrež 2 liri, Krušič Anton Batuje 2 liri, Kozana 20 lir, Neimenovani Idrija 25 lir, N. N. Podmelec 50 lir, Marija Markič Banjšice 5 lir, ob priliki prireditve veselje cerkv. pevcev v Škrbini 20 lir, Čitalnica Ponikve 10 lir, H. Črnič goj, Lokavec 5 lir, Makovec Ivan Log pri Vipavi 25 lir, Liker Peter župnik Gore 20 lir, Ana Vehar Gore 5 lir, Ljudska posojilnica Hudajužna 50 lir, Paglavec Peter Čepovan 5 lir, N. N. Idrija pri Bači 5 lir, N. N. Banjšice 2 liri, N. N. Števerjan 25 lir, Furlan Anton Rihemberg 2 liri, N. N. Modreje 1 liro, Kovačič Andrej 2 liri, Mermolja Ivan Selo 15 lir, Brezavšček Blaž Banjšice 5 lir, Krševan Viktor, Gradišče 2 liri,

Spitzer I. Fojana 10 lir, Vidmar Lojze Rihemberg 5 lir, Žorž Zorko Gradišče 9 lir, Lampe J. Podkraj 1 liro 50 cent., Švara Komen 4 lire, 2.50 hol. gl., današnji = 447.50 cent. skupaj 6154 lir 40 cent. in 2.50 hol. gl.

Književnost in umetnost.

Capelli Neri. Spisal Luigi Limongelli. Izdala tvrdka Signorelli v Rimu. Iz Rima smo prejeli o zgoraj označeni knjigi sledečo kritiko, ki jo priobčujemo: »Capelli Neri« je naslov knjigi, ki je ravnokar izšla v lepi opremi. Pisatelj, ki je občinstvu že dobro znan, je zbral zbirko novel, ki rišejo resnične, a priproste dogodke z živahnim ozadjem in dosezajo v polni meri svoj namen. Te novele priporočamo v prvi vrsti našim novim državljanom iz priklopljenih pokrajin, ker jasno označujejo gotove dele Italije z vsemi njihovimi običaji ter dobrimi in slabimi lastnostmi. Knjiga je pisana s srcem in bo čitatelju nudila mnogo zadoščenja in veselja.

Prošnja.

Podpisani prosim onega, kateri bi kaj vedel o moji nečakinji Emiliji Škapin, da mi sporoči. Služila je v Trstu, Skorkli št. 31, pri gospej Mariji Žiberna do konca avgusta, od tam je odšla radi ljubezenskih razmer neznanu kam. Eventuelne stroške povrnem. — Martin Škapin, Vrabče 17, p. S. Vito di Vipaco.

»Slovenska čebelarska zadruga«

vp. z. z. o. z. v Gorici

bo imela svoj redni občni zbor v smislu čl. 24 svojih pravil v nedeljo dne 26. sept. 1926 s pričetkom točno ob 9. uri v telovadnem prostoru v hiši št. 7, v ulici Sv. Ivana v Gorici.

Dnevni red:

1. Poročilo: a) načelnikovo, b) tajnikovo, c) blagajnikovo, d) nadzorstva.
2. Potrditev letnih računov od zadnjega obč. zbora dalje.
3. Absolutorij zadnjemu načelstvu in nadzorstvu ter določitev nagrad.
4. Izvolitev novega načelstva in nadzorstva.
5. Sprememba pravil: a) glede sklicanja drugega občnega zbora v slučaju nesklepčnosti prvega (čl. 26), b) zvišanje članov načelstva od štirih na pet članov (čl. 18), c) predvidjenje poslovedje kot novega organa zadruga.
6. Morebitni predlogi in slučajnosti.

Letni računi in bilance so za družnikom na vpogled v združnem prostoru.

Načelstvo »Slov. čebel. zadruga« v Gorici.

rončelica za kopanje in obrezovanje po ronkih.

Vse druge razlage izven iz glagola roniti so smešne.

Od temeljnega pomena ronek = breg v pobočju gore sploh, nastal je pomen nograd v bregu; iz te besede storil je latinec runcare, črtati breg in runco, rovnica. Slovar pozne latinščine Ducange tolmači: Runcare enim Latinis est purgare agrum sentibus quae Roncus vocant Galli t. j. Latincem je runcare čistiti njivo dračja, koje Francozi (Galli) imenujejo ronco. Ducange prav tolmači temeljni pojem runcare za čistiti dračje, sprva porasteni breg, pozneje črtati sploh, a izvaja napčno, da runcare prihaja iz besede ronco, bodeča rastlina. Ducange navaja tudi rancora pri Longobardih, t. j. vrsta vojaškega zakrivljenega noža. Runcare pa mu je končno extirpare, toraj točno krčiti. V srednjeveški latinščini nahajamo »Liceat silva runcare«, dovoljeno je gozd skrčiti (Saalbuch, Steirermark, Muchar).

Ducange poleg tega razlaga ronco tudi za »pot brez izhoda« zagata. V Florenci se nahaja v delu na levem bregu reke Arno, Via del Ronco t. j. v bregu stranska ulica iz

Via Romano v krasni park Boboli. Videti je na prvi pogled, kako se je pomen zagata razvil iz pomena »pot brez izhoda«. Da je temeljni pojem ronek-breg, kažejo tudi nemška dija-lektična, krajevna imena. Schmelzerjev bavarski slovar ima der Rang, Der Rangen, Rank, Ranken — fortlaufender Bergabhang t. j. viseče pobočje. Renkbeer — Himbeere, malina, ki naravnost kaže na francosko ronco t. j. dračje, ki raste po ronkih, Gartner ima za latinsko ronek, ronek — ozek breg, schmalder Abhang.

Slovenska krajevna imena ronek so vsa dosledno pomena breg v hribu. Stekarjevi ronki nad Kankenco, Rončič nad Ščednom, Števerjan, Rončiči pod Mrzlim vrhom nad Volarji. Ronk pod Gorenjo Chiarobolo v Trstu. Ronco pa je tudi pod Sasso di mezzodi, sedaj lep gozdnat breg nad Cortina d'Ampezzo. Ronco je v skupini Sella v Dolomitih, Rangen je pri Kufsteinu na severnem Tirolskem. V skupini Adamello je šestkrat Ronco, sedemkrat Rocna, trikrat Ronchina. Slovenski predlog je še ohranjen v besedi »Naroncis« v Trecesimi. Roncs — altura in parte boschiva, vrh deloma gozdnat, ravnotna.

(Dalje prih.)

Dijaški vestnik.

Na goriških ljudskih šolah prične redni šolski pouk v četrtek dne 16. septembra.

Dijakom srednješolcem.

1. Sprejemni in ponavljalni izpiti za I. razred goriških srednjih šol (gimnazije, realke in komplementarne šole) se prične v torek 21. septembra t. l. ob 9. uri. Kdor po- laga prvič sprejemne izpite, je moral vložiti tozadevno prošnjo s predpisanimi prilogami do 10. septembra; kdor je ta rok zamudil, naj nemudoma predloži ravnateljstvu šole prošnjo z vsemi dokumenti (krstni list, spričevalo o osebni istovetnosti s sliko, spričevalo o cepljenju koz, zadnje šolsko spričevalo in spričevalo o bivališču starišev). Dijakom, ki so v juliju padli iz kakega predmeta, ni treba vlagati nobene prošnje; zadostuje, da se javijo na dan izpitov.

Na gimnaziji se bodo vršili izpiti za sprejem v I. razred v sledečem redu:

- 21. septembra matematika,
- 22. septembra diktat in risanje,
- 23. in 24. ustmeni izpiti,
- 25. prova integrativa.

Na komplementarni šoli:

- 21. septembra matematika,
- 22. septembra diktat in risanje,
- 23. septembra ustmeni izpiti.

2. Izpiti za vse druge razrede omenjenih šol prične istotako 21. septembra.

3. Vpisovanje. Rok za vpisovanje traja letos od 10. septembra do 3. oktobra. Dijaki, ki so že obiskovali kak razred imenovanih šol, naj pošljejo na Ravnateljstvo šole: 1. prošnjo na nekolkovanem papirju in 2. spričevalo o bivališču starišev (certificato di residenza dei genitori). Dijaki pa, ki na novo vstopijo v šolo, to so predvsem oni, ki želijo vstopiti v I. razred, naj vložijo 1. prošnjo na kolkovanem papirju za 2 L, sopolpisano od očeta oz. po- stavnega namestnika, 2. diplomu sprejemnih izpitov in 3. spričevalo o bivališču starišev, ki ga dobe na županstvu. Kdor ima še položiti sprejemni ali kak ponavljalni izpit, bo vložil rošnjo s prilogo po dovršenem izpitu.

4. Šolske pristojbine. Vseh šolskih pristojbin so oproščeni a) vojne sirote; b) sinovi vojnih invalidov in c) oni dijaki, ki dokažejo, da njihovi stariši bivajo v sledečih političnih okrajih: v goriškem, gradiščanskem, idrijskem in postojnskem ter v pokrajinah Istre, Reke in Zadra. Dijaki iz drugih političnih okrajev in pokrajin morajo plačati vpisnino, šolnino in pristojbino za telovadbo.

5. Začetek rednega pouka na srednjih šolah bo v sredo 6. oktobra t. l.

Franciškov evangelij.

Letos se po vsej Italiji pripravljajo slovesni dnevi, da se ljudstvo spomni na asiškega ubožca, ki ga danes že skoraj ne pozna več.

Tudi v Gorici se bodo začetkom prihodnjega meseca vršile spomin- ske svečanosti na čast temu velike- mu svetniku in ubožcu. Mimogrede naj bo dovoljeno omeniti, da se tu- di goriška »Mladika« pripravlja na dostojno proslavo sv. Frančiška, ki je skupna last vsega krščanskega sveta, zlasti še zatiranih in poniža- nih. Evangelij sv. Frančiška Asiškega o radovoljnem ubožstvu, ljubezni do Boga in bližnjika in o veselem prenašanju vseh bridkosti je ozdra- vil rane njegovih sodobnikov. O, kakšen pomen bi njegov evangelij imel danes. Čujte, kako lepo piše o tem pomenu dr. Ušeničnik v zadnji številki »Socialne misli«:

Tudi našo dobo označujeta pohlep in napuh. V kapitalizmu se je pohlep tako rekoč vtelesil, v impe-

rializmu in nacionalizmu deluje pohlep pohlepa še silen napuh. A tudi v nezadovoljstvu in gnevu mas je dosti pohlepa. Vnanje socialne re- forme so potrebne, posebno zato, ker bodo vedno ljudje, ki jih more od zla zadržavati le pretnja in sila zakonov. Vendar vnanje reforme ne bodo prinesle obetane blaginje in sreče, če se ne bo obenem izvr- šila vsaj pri večini notranja refor- ma src. Posamezniki in narodi mo- rajo zopet doumeti pomen in na- men zemeljskih dobrin, namen proizvajanja in bogastva, pomen organizacije dela. Zavedati se mo- rajo, da mora bogastvo in vsa proizvodnja služiti vsem, da mora- jo biti delavci in delodajavci le iz- vrševavci te službe. Če se bodo te- ga zavedeli, bo ta zavest ustvarila tudi primerne vnanje oblike. Prav tako se morajo posamezniki in na- rodi zavedeti vesoljne zapovedi ljubezni in bratstva vseh. Tudi ta zavest se bo izrazila v novih, sreč- nejših narodnih in mednarodnih odnosih. Veselje naj zopet vlada na svetu! A tudi resničnemu vese- lju so viri le v notrini. Za to notra- njo reformo src pa ni silnejše mo- či, kakor je evangelij, in sicer evan- gelij, kakor ga je v sebi doživel in s svojim življenjem drugim ozna- njal sv. Frančišek.

Komu se bo zdelo, da je utopija govoriti o takšni reformi. Drugi bo menil, da bi mogel izvesti takšno reformo le nov svetnik, ki bi prišel med nas in bi obnovil Frančiškovega duha. Bog nam daj takšnega

Pleši, pleši, črni kos...

Nekdo nam piše:

V par številkah »Eдинosti« se že vežejo otrobi o plesu. Uredništvo, v katerem menda ne sede sami mla- diči, marveč so tam gotovo resni ljudje, smatra tisto pisarjenje kar za »anketo«. Šlo bi še, če bi izvaja- nja imela kaj resnega zrna, toda človek dobi vtis, ko prebere one vrste, da pišejo ljudje, ki so dosti plesali in se zdaj zagovarjajo kar pred vso javnostjo. Izvajanja teh piscev, — vmes je celo neki pl. — se zde kakor mehurčki, ki jih ni- kjer ne moreš otipati. Iz vsega se da razbrati tole: ples je zdravju toliko škodljiv kot kak drug sport, denarja se zapravi na plesih mor- da samo toliko kot kje drugje in slednjič nemoralen je ples toliko kot, če se sicer srečata dva mlada človeka obojih spolov. Tako je to- rej slovenski narod po dolgih letih zvedel iz »Eдинosti«, da kdor ne pleše je skopuh, živčno bolan člo- vek in menda celo proti omiki.

Stari ljudje in starši imamo pa tudi nekaj skušenj. Ni nam po- treba učeno in na dolgo razlagati, da vrtenje okrog svoje osi nič hu- dega ni. Tudi to vemo, da so Izrael- ci plesali okoli skrinje zaveze. Ples sam na sebi (namreč gibi telesa) je celo dober, da postane telo okret- nejše. Toda takih nedolžnih plesov, vsaj kjer pleše napol zrela mladina moderne afrikanske plese v tesnem objetu, pa prav gotovo ni. In take plese danes vsak resen človek, ki mu je kaj na zdravem rodu, prav gotovo obsoja. Največ razbrzdano- sti se zgodi po plesiščih ali plesnih dvoranah, kjer se mladini vžiga spolna sla. Ples je zato najbližja priložnost. To bodo gotovo prizna- li tudi častiti dopisniki »Eдинosti« ali pa sami sebi lažejo. Ples sam na sebi pa, tudi mi »filitri« to vemo, še ni grešen. Lahko bi o tem še dolgo razmotrivali, pa bi nas go- tovo urednik ustavil.

Zdravju škodljiv? No, na to se pa da različno odvrniti. Prej da kot ne. To pa zato, ker razgret plesavec ali plesavka ne bo razmišljala, ko- liko stopinj Celzija ima po silnem vrtenju, marveč ji je le na mari, kako se bi bolj omamljivo in očar- ljivo pokazala svojemu drugu ali

svetnika, a nespamet bi bila, če bi dotlej roke križem držali, češ saj sami ničesar ne zmoremo. Svetnika že imamo, saj skozi vsa stoletja živi sije podoba sv. Frančiška. Tu- di njegovega duha poznamo in mo- či ter načela takšne reforme. Treba je le, da vsak pri sebi začne in da zanese tega duha tudi med svoje. Tako bo prevzela obnova širše in širše kroge in čez kaj let se bo družba zavedela, da je postala dru- gačna. In če se tega tudi ne bi za- vedela — morda je še bolje tako — drugačna bo, drugačni nagibi bodo vodili nje delovanje in samo po sebi se ji bo zdelo umljivo, če se bo novo življenje skušalo izraziti tudi v novih oblikah.

Zlasti tretji red, če bi ga prav doumeli in v življenju izvedli, bi imel pri takšni reformi veliko na- logo. Silno značilno je, da si tudi protestantje žele Frančiškovega du- ha. Tudi protestantje si žele nekaj takega, kakor je tretji red sv. Fran- čiška, ki »naj bi v naši mamoni- stični dobi oznanjal krščansko u- boštvo v naši spolno tako raz- brzdani dobi krščansko čistost in v naši nacionalistično razpaljeni dobi krščansko miroljubnost in spravljivost«. Na stokholmski med- verski konferenci je francoski hu- genot Wilfred Monod navdušeno vzkliknil: »Naj bi duh sv. Franči- ška še enkrat navdihnil apostole kakega tretjega reda, da bi ozna- njali duhoven, socialen in etičen evangelij in rešili svet nove kata- strofe!«

on svoji družici. Sicer ja pa ne- varnost za zdravje pač odvisna tu- di od telesne odpornosti. Dejstvo je pa le, da se na prašnih plesiščih ne pazi na malenkost — na zdrav- je. Zaka! pa naj se dopisniki, če nečejo verjeti, sami vprašajo.

Tudi denar se ne zapravlja! Ta je tudi bosa. Stuhal jo je pač mest- ni gospodek, ki mu je vse eno ali zapravi svoje lirce tu ali tam.

Naj bi šel pa povprašat med ljudstvo, kakšni križi in kregi so v hiši, ko hoče hčerka imeti kaj no- vega za nase in še par lir za v tor- bico! Ali ne veste, da je danes na kmetih že 10 lir velik denar? Ve- mo, tudi starši radi dajo nekaj svojim otrokom za zabavo in raz- vedrilo po težkem tedenskem de- lu. Toda za bolj pametno in bolj pošteno! In take se ne manjka. Ko- liko lepih društvenih prireditvev imamo! Seveda, kdor hoče »heca in flirta«, so mu predolgočasne in preneumne. Skušnja uči, teorija in prazno razlaganje nas tu ne briga, da je ples dokaj zla že prizadjal našemu narodu. Zato smo proti njemu in proti takim »anketam«, ki nič drugega ne obrode, kot le zme- dejo možgane mladim bravcem. Saj tisti ples, ki ga morda ta ali oni v zaprtih dvoranah in zaključnih družbah še toliko ne obsoja, se bo itak zvršil tudi brez tratenja dra- gocenega prostora po javnih glasi- ljih. Teorije pa spadajo v revijo.

Eno pa si dovoljujem svetovati »Eдинosti«, če že neče iz opisanih praktičnih razlogov biti načeloma proti plesu kot je »Straža«, naj vsaj ne pušča teoretizirati po svo- jem papirju in mešati možgan. Saj nam jih drugo gorje dovolji!

Pozdravi fantov-vojakov.

Pismo »Straži«.

Dragi čitatelji »Straže«!

Kakor se mogoče še spominjate, ste čitali pred meseci pozdrave fi- nančnih stražnikov iz Rima. Od takrat pa do danes kaka spremem- ba! Takrat nas je bilo skupaj pet- najst Slovencev, prijateljev, bra- tov. Takrat, ko smo bili skupaj v daljnem »Večnem mestu«, čeprav daleč od doma, se nam je zdelo, da smo doma, ker smo bili skupaj;

danes pa smo raztreseni po vsej severni Italiji, vsak v svojem kotu, eden od drugega.

Razpršili smo se: V Circolo Va- rese so šli: Černe Franc, Pisk Ru- dolf in Pisk Valentin; v Trst so šli: Terčič Marij, Tinta Kristjan, Zni- darčič Anton in Zucchiatti Ger- man; Sedevčič Franc in Sogar Stanislav v Meran; Drašček Aloj- zij v Bologno; Maurič Emil v Co- mo; Reslusnik Karl v Volosko; Su- lič Anton v Postojno. Le Carlovini Mihael in jaz Krivec Franc sva sku- paj v isti brigati, tu na severu, na švicarski meji. Obdajajo naju skal- ne snežene gore. Po ozki dolinici teče šumna rečica Mera. Sva prav na meji in straživa žično mrežo, ki loči Italijo od Švice. Noči so tu mrzle; zrak je izvrsten; kmalu bo snega dovolj. Dobila sva tu še dva Slovence: Veluščka Angela in Za- garja Benjamina; prvi je iz Gorice, drugi Istrijan. — V upanju, da bo- va kmalu dobila dopust, in bova vi- dela drage starše in prijatelje, srč- no pozdravljava vse čitatelje »Stra- že«. — Krivec Franc in Carlovini Mihael, Dogana Villa di Chiaven- na, Sondrio.

Preklic.*)

Podpisana preklicujem vse žalji- ve besede, ki sem jih izrekla proti časti Jožefe Baštjančičeve od pok. Leopolda in Valerije Baštjančič pok. Leopolda iz Solkana št. 101, katere poznam kot značajne in po- štene ženske.

Belinger Uršula — Solkan.
G. 14. 9. 1926.

Poslano*)

ZAHVALA.

Gospodu Avgustu Ravniku, gen. zastopniku ZAVAROVALNICE L' UNION v GORICI, VIA BAR- ZELLINI 2, in zastopniku g. Fran- cu Kogoju v Trnovem se spodaj podpisani zahvaljujem za točno in kulantno izplačilo odškodnine za moja vsled požara v Knežaku 20. avgusta t. l. poškodovana poslopja in vsakemu toplo priporočam za- varovalnico L' Union.

Knežak št. 14, dne 9. sept. 1926.

Jožef Milavec.

Izjava.*)

Podpisana preklicuje kot neres- nične vse obdolitve izrečene v Če- povanu napram raznim ljudem gle- de g. Roze Bremec por. Kobau in gdč. Angele Bremec v Trstu ter se jima zahvaljuje, da sta odstopili od kazenske tožbe.

Čepovan, dne 11. 9. 1926.

Marija Medved št. 59

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo samo v toliko, kolikor zahteva zakon.

ZAHVALA.

Tem potom se podpisana toplo za- hvaljujem g. Drag. Starcu, glavnemu zastopniku zavarovalnice »La Fon- diaria« v Barkovljah, kakor tudi kra- jevnemu zastopniku g. Ig. Pisku, na Pečinah, za točno in kulantno izpla- čilo požarne škode, ki jo je požar vsled strele povzročil na mojem po- slopju.

Priporočam ta zavarovalni zavod vsem, ki se mislijo ali hočejo zava- rovati, kot najboljši.

Na Ponikvah-Rute, 3. sept. 1926.

Marija Lapanja.

Darujte za sklad

„Goriške Straže“!

